

Katowice, 5 września 2026 r.

FFD-0/1/2026/4902

Szanowny Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Kancelaria Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa

AE:PL-30275-59799-JADHJ-27

Dotyczy: petycji Fundacji Fabian Digital z dnia 7 lipca 2026 r. (sygn. FFD-0/1/2026/969)¹ oraz pisma Biura Komunikacji Społecznej Kancelarii Sejmu z dnia 6 sierpnia 2026 r. (sygn. BKSP-II.150.612.2026)²

WNIOSEK W INTERESIE PUBLICZNYM

o skierowanie przez Marszałka Sejmu wniosku do Trybunału Konstytucyjnego, na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji RP, o zbadanie zgodności rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (nr z wykazu prac legislacyjnych: 117) z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej

Działając w imieniu Fundacji Fabian Digital (KRS: 0001241828, NIP: 6343072031, REGON: 544798287), na podstawie art. 63 Konstytucji RP, wnoszę o:

1. Skierowanie przez Marszałka Sejmu, na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji RP, wniosku do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 20 sierpnia 2026 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 1122)¹³ z:
 - art. 92 ust. 1 Konstytucji RP — w zakresie przekroczenia granic upoważnienia ustawowego zawartego w art. 44zb ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³,
 - art. 70 ust. 1 Konstytucji RP — w zakresie naruszenia konstytucyjnego prawa do nauki,

- art. 69 Konstytucji RP — w zakresie naruszenia obowiązku pomocy osobom niepełnosprawnym w zabezpieczeniu egzystencji, przysposobienia do pracy oraz komunikacji społecznej,
 - art. 7 w związku z art. 31 ust. 2 Konstytucji RP — w zakresie bezpodstawnego rozciągnięcia zasady legalizmu na podmioty prywatne, którym przysługuje zasada wolności działania w granicach nienaruszania prawa.
2. Rozważenie zwołania posiedzenia Komisji Edukacji i Nauki poświęconego skutkom wejścia w życie rozporządzenia, do której — jak wskazano w piśmie Kancelarii Sejmu z dnia 6 sierpnia 2026 r.² — nasza wcześniejsza petycja została przekazana do wiadomości.

I. Dotychczasowa korespondencja z Panem Marszałkiem oraz z Kancelarią Sejmu

Fundacja Fabian Digital zwraca się do Pana Marszałka po raz kolejny w tej sprawie.

W dniu 7 lipca 2026 r. skierowaliśmy do Sejmu RP petycję w interesie publicznym (sygn. FFD-0/1/2026/969)¹, wnosząc m.in. o uchwalenie przez Komisję Edukacji i Nauki dezyderatu do Ministra Edukacji oraz o objęcie procesu legislacyjnego stałą kontrolą parlamentarną.

W odpowiedzi z dnia 6 sierpnia 2026 r. (sygn. BKSP-II.150.612.2026)² Biuro Komunikacji Społecznej Kancelarii Sejmu wyjaśniło, że Sejm i jego organy nie biorą udziału w pracach legislacyjnych nad rozporządzeniami, a uwagi w tej sprawie należy kierować bezpośrednio do organu wydającego akt. Jednocześnie poinformowano nas, że nasza korespondencja została przekazana do wiadomości sejmowej Komisji Edukacji i Nauki.

Rozumiemy i szanujemy wyjaśnioną w tym piśmie zasadę podziału kompetencji między władzą ustawodawczą a wykonawczą w procesie stanowienia aktów wykonawczych. Pragniemy jednak podkreślić, że **przedmiot niniejszego wniosku jest zupełnie odrębna kompetencja** — nie udział Sejmu w pracach nad rozporządzeniem (które zresztą zostało już podpisane i weszło w życie), lecz **osobista, konstytucyjna legitymacja Marszałka Sejmu do zainicjowania kontroli konstytucyjnej przed Trybunałem Konstytucyjnym**, przyznana mu wprost przez art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji RP, na równi z Prezydentem RP, Marszałkiem Senatu, Prezesem Rady Ministrów oraz kilkoma innymi

podmiotami. Z tej kompetencji Marszałek Sejmu może skorzystać niezależnie od tego, czy Sejm jako izba uczestniczył w procesie tworzenia zaskarżonego aktu.

Niezależnie od powyższego, w dniu 24 lipca 2026 r., w nawiązaniu do naszego spotkania w bibliotece w Jaworznie oraz Pana spotkania z dnia 19 lipca 2026 r. w Elblągu z przedstawicielką środowiska edukacji domowej, skierowaliśmy do Pana Marszałka osobiste pismo¹⁷, w którym zwróciliśmy uwagę na rozbieżność stanowisk wyrażonych przy tych dwóch okazjach. Do dnia dzisiejszego nie otrzymaliśmy odpowiedzi na to pismo. Doceniając czas, jaki Pan Marszałek poświęcił na oba spotkania, jesteśmy zawiedzeni brakiem dalszej reakcji — tym bardziej, że od tego czasu sprawa istotnie się rozwinęła: rozporządzenie zostało podpisane i opublikowane, a materiał dowodowy wzbogacił się o kolejne, poważne ustalenia opisane poniżej.

II. Ziszczenie się okoliczności umożliwiającej skuteczne działanie

W dniu 20 sierpnia 2026 r. Minister Edukacji podpisała rozporządzenie, opublikowane w Dzienniku Ustaw pod pozycją 1122¹⁸. Nie jest to już projekt — jest to obowiązujące źródło prawa powszechnie obowiązującego w rozumieniu art. 87 ust. 1 Konstytucji RP, w pełni podlegające kontroli Trybunału Konstytucyjnego na wniosek uprawnionego podmiotu, w tym Marszałka Sejmu.

III. Argument pierwszy: przekroczenie granic upoważnienia ustawowego (art. 92 ust. 1 Konstytucji RP)

Upoważnienie ustawowe do wydania zaskarżonego rozporządzenia, zawarte w art. 44zb ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³, obejmuje określenie warunków, trybu i formy przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego. Rządowe Centrum Legislacji, w piśmie z dnia 31 maja 2026 r. (sygn. RCL.DPS.555.84.2026)⁴, wprost wskazało, że projektowany § 17a rozporządzenia odnosi się wyłącznie do trybu i formy, podczas gdy upoważnienie ustawowe wymaga uregulowania także warunków przeprowadzania egzaminu, stwierdzając, że "wątpliwości budzi prawidłowość realizacji zakresu przedmiotowego ww. upoważnienia".

Zgodnie z odrębną korespondencją RCL z dnia 25 sierpnia 2026 r.⁵, ostateczna wersja rozporządzenia nie została w ogóle poddana rozpatrzeniu przez komisję prawniczą, lecz została zredagowana w trybie roboczym ze względu na presję czasową. Wątpliwość zgłoszona przez RCL w maju 2026 r. nigdy nie została formalnie rozstrzygnięta.

IV. Argument drugi: naruszenie konstytucyjnego prawa do nauki oraz pominięcie Rzecznika Praw Dziecka (art. 70 Konstytucji RP)

Rzecznik Praw Dziecka Monika Horna-Cieślak, w piśmie z dnia 11 lipca 2026 r. (sygn. BRPD.400.2.2026.JG)⁶, wyraziła zaniepokojenie brakiem przekazania Rzecznikowi Praw Dziecka projektu rozporządzenia do zaopiniowania w standardowym trybie konsultacji, pomimo że akt ten odnosi się bezpośrednio do sytuacji dzieci i realizacji prawa do nauki (art. 70 Konstytucji RP).

V. Argument trzeci: sprzeczność z polityką cyfryzacji państwa oraz naruszenie zasady pomocy osobom niepełnosprawnym (art. 69 Konstytucji RP)

Ministerstwo Cyfryzacji, w opinii Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych z dnia 23 lipca 2026 r. (sygn. BM.WDS.050.2.2026)⁷, przedstawiło dwunastopunktowe stanowisko kwestionujące zasadność całkowitego wykluczenia egzaminów online, wskazując na sprzeczność z przyjętą przez Radę Ministrów "Polityką Cyfrowej Transformacji Edukacji"⁸. Ministerstwo Edukacji Narodowej odrzuciło to stanowisko bez merytorycznej analizy.

Skutki dotyczą w sposób szczególny uczniów z niepełnosprawnościami. Według stanu na 3 sierpnia 2026 r. z egzaminów online korzysta 27 868 uczniów z 1 974 gmin, z czego 8 519 zamieszkuje miejscowości pozbawione połączenia komunikacją publiczną. Ogólnopolsko, zgodnie z danymi SIO za rok szkolny 2025/2026⁹, w edukacji domowej uczy się 59 290 uczniów, z czego 5 693 (9,6%) posiada orzeczenie o niepełnosprawności.

VI. Ustalenia Najwyższej Izby Kontroli

Wystąpienie pokontrolne NIK z dnia 19 grudnia 2025 r. (sygn. KNO.411.3.1.2025)¹⁰ potwierdza, że Minister nie podejmował dialogu ze Szkołą w Chmurze, pozostawił bez rozpatrzenia przez 17 miesięcy petycję z 16 tysiącami podpisów, udzielił nierzetelnej odpowiedzi na interpelacje poselskie oraz zlecił kontrole doraźne według arkusza pomijającego pytanie o egzaminy online.

VII. Sprzeczność wewnętrzna w komunikacji Ministerstwa Edukacji Narodowej, potwierdzona publicznie przez Minister Edukacji

Uzasadnienie do projektu rozporządzenia¹² wskazuje, że kluczowy przepis wejdzie w życie dopiero 1 września 2027 r., "aby uczniowie i ich rodzice mieli czas na dostosowanie się do tych zmian". Jednocześnie komunikaty MEN¹² oraz NIK¹¹ twierdzą, że forma stacjonarna "zawsze obowiązywała".

Sprzeczność tę potwierdziła sama Minister Edukacji Barbara Nowacka podczas publicznej wypowiedzi w dniu 31 sierpnia 2026 r., na spotkaniu z senatorem Kazimierzem Kleiną w Kaszubsko-Pomorskiej Szkole Wyższej w Wejherowie¹⁶: "Te przepisy będą wchodziły w życie z dniem 1 września... od przyszłego roku (...) żeby rodzice mogli się przez rok mentalnie przygotować i młodzież, żeby się mogła mentalnie przygotować." Gdyby egzaminy online były rzeczywiście od zawsze nielegalne, nie istniałoby racjonalne uzasadnienie dla dawania rocznego okresu na "mentalne przygotowanie się" do przestrzegania prawa, które podobno zawsze obowiązywało.

Chcielibyśmy w tym miejscu przywołać także naszą korespondencję z Panem Marszałkiem z dnia 24 lipca 2026 r.¹⁷, w której zwróciliśmy uwagę na analogiczną rozbieżność w wypowiedziach przedstawicieli władzy publicznej dotyczących tej samej sprawy w bardzo krótkim odstępie czasu – tym razem dotyczącą bezpośrednio stanowiska Pana Marszałka wyrażonego przy dwóch różnych okazjach. Przywołujemy tę korespondencję nie w celu polemiki, lecz jako dodatkowy przykład tego, jak niejednoznaczna i zmienna jest komunikacja wokół tej sprawy na najwyższych szczeblach władzy – co samo w sobie przemawia za potrzebą jednoznacznego rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny.

VIII. Masowy sprzeciw jednostek samorządu terytorialnego, ośrodków pomocy społecznej oraz placówek medycznych

Fundacja przekazuje w załączeniu 63 stanowiska jednostek samorządu terytorialnego, 22 stanowiska ośrodków pomocy społecznej oraz 8 stanowisk placówek medycznych i specjalistów zdrowia psychicznego. Skala i geograficzne rozproszenie tego sprzeciwu wskazuje na ogólnopolski, a nie marginalny charakter problemu.

IX. Stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich

W piśmie z dnia 21 sierpnia 2026 r. (sygn. VII.7031.58.2026.AT)¹⁴ Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich poinformowało Fundację o planowanym skierowaniu do Minister Edukacji wystąpienia generalnego. Fundacja skierowała również analogiczny wniosek do Rzecznika Praw Obywatelskich

oraz do Prezydenta RP, wnosząc o samodzielne zainicjowanie kontroli konstytucyjnej przez każdy z tych uprawnionych podmiotów.

X. Podsumowanie i wniosek

Mając na uwadze:

1. dotychczasową korespondencję z Kancelarią Sejmu² oraz osobiste spotkania i korespondencję z Panem Marszałkiem¹⁷,
2. ziszczenie się okoliczności umożliwiającej skuteczne działanie — rozporządzenie zostało podpisane i ogłoszone w Dzienniku Ustaw pod poz. 1122¹³,
3. własną, generalną legitymację Marszałka Sejmu do zainicjowania kontroli konstytucyjnej na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji RP, niezależną od udziału Sejmu w procesie legislacyjnym nad rozporządzeniem,
4. udokumentowaną przez RCL⁴ nierozstrzygniętą wątpliwość co do przekroczenia granic upoważnienia ustawowego,
5. pominięcie Rzecznika Praw Dziecka⁶ w konsultacjach,
6. sprzeczność rozporządzenia z polityką cyfryzacji państwa^{7 8} oraz jego nieproporcjonalny wpływ na osoby z niepełnosprawnościami,
7. udokumentowane przez NIK¹⁰ systemowe zaniedbania proceduralne Ministra Edukacji,
8. wewnętrzną sprzeczność w komunikacji MEN, potwierdzoną publiczną wypowiedzią Minister Edukacji z 31.08.2026 r.¹⁶,
9. masowy, ogólnopolski sprzeciw jednostek samorządu terytorialnego, ośrodków pomocy społecznej i placówek ochrony zdrowia,

wnosimy jak w petitum niniejszego wniosku, w szczególności o skierowanie przez Marszałka Sejmu wniosku do Trybunału Konstytucyjnego celem zbadania zgodności rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 20 sierpnia 2026 r. (Dz. U. poz. 1122)¹³ ze wskazanymi wzorcami konstytucyjnymi.

Z wyrazami szacunku,

Fabian Grabania

Prezes Zarządu

/-podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. Petycja Fundacji Fabian Digital do Sejmu RP z dnia 7.07.2026 r. (sygn. FFD-0/1/2026/969)
2. Pismo Biura Komunikacji Społecznej Kancelarii Sejmu z dnia 6.08.2026 r. (sygn. BKSP-II.150.612.2026)
3. Pismo Fundacji do Marszałka Czarzastego z dnia 24.07.2026 r. (dot. spotkań w Elblągu i Jaworznie)
4. Pismo RCL.DPS.555.84.2026 z dnia 31.05.2026 r., Dyrektora Krzysztofa Olszaka
5. Odpowiedź od RCL z 25.08.2026 r. informująca o pominięciu komisji prawniczej
6. Pismo Rzecznika Praw Dziecka z dnia 11.07.2026 r. (sygn. BRPD.400.2.2026.JG)
7. Wystąpienie pokontrolne Najwyższej Izby Kontroli z dnia 19.12.2025 r. (sygn. KNO.411.3.1.2025) (folder)
8. Wystąpienie byłego RPO prof. Wiącka (VII.7031.6.2026.AT) z 24.02.2026 r.
9. Zapowiedź od nowej RPO Sylwii Gregorczyk-Abram z 21.08.2026 r. (VII.7031.58.2026.AT)
10. Opinia Ministerstwa Cyfryzacji (BM.WDS.050.2.2026) z 23.07.2026 r.
11. Projekt rozporządzenia MEN z 13.08.2026 r. (folder)
12. 63 stanowiska Jednostek Samorządu Terytorialnego (folder)
13. 22 stanowiska Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej (folder)
14. 8 stanowisk placówek medycznych i specjalistów (folder)
15. Interpelacje poselskie i senatorskie (linki do stron Sejmu)
16. 5 ekspertyz i opinii prawnych (folder)
17. Akty prawne użyte w niniejszym piśmie (folder)
18. Nagranie audio wypowiedzi Minister Edukacji Barbary Nowackiej z dnia 31.08.2026 r. (Wejherowo)
19. Petycja Fundacji do Prezydenta RP z dnia 5.09.2026 r. oraz wnioski do RPO z dnia 5.09.2026 r. (analogiczne wystąpienia, do wglądu)

Przypisy

¹ Petycja Fundacji Fabian Digital do Sejmu RP z dnia 7.07.2026 r. (sygn. FFD-0/1/2026/969).

² Pismo Biura Komunikacji Społecznej Kancelarii Sejmu z dnia 6.08.2026 r. (sygn. BKSP-II.150.612.2026), podpisane przez Ewę Pietrzak, Głównego specjalistę.

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm.), art. 44zb.

⁴ Pismo RCL z 31.05.2026 r. (RCL.DPS.555.84.2026), podpisane przez Krzysztofa Olszaka, Dyrektora Departamentu Prawa Społecznego RCL.

⁵ Pismo RCL z 25.08.2026 r. (RCL.DPS.555.84.2026), dot. odstąpienia od rozpatrzenia projektu przez komisję prawniczą.

⁶ Pismo RPD z 11.07.2026 r. (BRPD.400.2.2026.JG), podpisane przez Monikę Hornę-Cieślak, Rzecznika Praw Dziecka.

⁷ Opinia CRKC / Ministerstwa Cyfryzacji z 23.07.2026 r. (BM.WDS.050.2.2026) –
<https://media-stop117.fabiandigital.org/odpowiedz-od-ministerstwa-cyfryzacji.pdf>

⁸ Uchwała Rady Ministrów nr 98 z dnia 12 września 2024 r. w sprawie przyjęcia "Polityki Cyfrowej Transformacji Edukacji".

⁹ Dane Systemu Informacji Oświatowej za rok szkolny 2025/2026 –
<https://dane.gov.pl/pl/dataset/1963.nauczanie-domowe>

¹⁰ Wystąpienie pokontrolne NIK z 19.12.2025 r. (KNO.411.3.1.2025, I/25/003/KNO).

¹¹ Komunikat NIK z 28.08.2026 r. –
<https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/jasne-zasady-egzaminow-w-edukacji-domowej-men-realizuje-wniosek-nik.html>

¹² Uzasadnienie do projektu rozporządzenia MEN z 13.08.2026 r., str. 7; oraz Komunikat MEN z 21.08.2026 r. –
<https://www.gov.pl/web/edukacja/egzaminy-klasyfikacyjne-sa-przeprowadzane-stacjonarnie>

¹³ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 sierpnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 1122).

¹⁴ Pismo BRPO z 21.08.2026 r. (VII.7031.58.2026.AT), podpisane przez Annę Białek.

¹⁶ Wypowiedź Minister Edukacji Barbary Nowackiej z dnia 31.08.2026 r. podczas spotkania z senatorem Kazimierzem Kleiną w Kaszubsko-Pomorskiej Szkole Wyższej w Wejherowie — nagranie audio, załącznik nr 18.

¹⁷ Pismo Fundacji Fabian Digital do Marszałka Włodzimierza Czarzastego z dnia 24.07.2026 r., w związku ze spotkaniami w Jaworznie (23.07.2026) i Elblągu (19.07.2026).